

«آرمان ملی» روایت می‌کند:

وعده‌دوباره تصویب طرح شفافیت – ابهام در وضع اقتصادی

◀ مردم به دنبال برگردن شکم هستند،طرح شفافیت!

آرمان ملی: مجلس در هفته جاری روزهای یکشنبه، سه‌شنبه و چهارشنبه تشکیل جلسه خواهد داد و طرح شفافیت آرای نمایندگان در دستور کار صحن علنی مجلس خواهد بود.طرح شفافیت آرای نمایندگان مجلس سال‌هاست که مطرح است و نکته جالب اینجاست مجلسی که داعیه‌دار شفافیت است با آن مخالفت می‌کند. برخی نمایندگان هم از این تعلل در تصویب شفافیت متعجب هستند مانند کاظم دلخوش اباتری، نماینده صومعه‌سرا و عضو هیات‌رئسه کمیسیون آیین‌نامه داخلی که می‌گوید: «از ابتدا بنده جزئی از طرح‌ان طرح شفافیت بودم، هنگام تهیه این طرح، ۰۷۰۰ نفر بودیم و هر بار هم که این طرح به صحن علنی آمد (یعنی چهار مرتبه، هم در دوره پیش و هم در این دوره مجلس انقلابی) رد شد. دلایلی نیز برای این اتفاق مطرح است. ما با شفافیت موافقیم و بر این عقیده هستیم که ۰۷۰ درصد کار ما در صحن علنی در قالب تذکره‌ها، سوال از وزرا و مذاکرات مجلس و… شفاف است. یکی از بحث‌های مهم نمایندگان، شفافیت تمام قوا است زیرا اکنون قوه‌مقتنه از دیگر قوا شفاف‌تر عمل می‌کند.» وی ادامه داد: «چرا ما باید کاری کنیم که این طرح دوباره در مجلس دچار آسیب شود؟ یکی از تگرانی‌های نمایندگان است که به این طرح اری نمی‌دهند، همین مسأله است. نماینده در قانون اساسی یکسری محدودیت‌ها دارد. ۸۰ درصد عملکرد مجلس شفاف است و ۲۰ درصد باقیمانده نیز به انتخاب وزرا بازمی‌گردد. حتی در ارتباط با طرح‌هایی مانند تهیه‌بندی معلمان، مخالفت نمایندگان با آن طرح آنها را به منفرترین نماینده در جامعه تبدیل می‌کند. در واقع بحث اصلی نمایندگان این است که با تصویب این طرح، از آنها سلب‌اختیار می‌شود در صورتی که نماینده براساس قانون اساسی باید ازاد باشد تا حق ملت را مطرح کند.این صحبت‌ها نظر من نیست بلکه ایرادات آقایان را اعلام می‌کنم. برای مثال، در آغاز هر دوره، نمایندگان جدیدی که به مجلس وارد می‌شوند تا با مجلس آشنا شوند و جایگاه آن را بشناسند، کمی طول می‌کشد حال اگر اینها نظری را باری بدهند که به مذاق برخی خوش نیاید در نهایت اینها هم به صلاح می‌رسند و این مشکل ایجاد می‌کنند.» این فعال سیاسی درباره دلیل رأی‌نیاوردن طرح شفافیت، گفت: «هنگامی که ۰۷۰-۸۰ نفر طرح را امضا و اعلام کردیم اساسی را در سایت قرار می‌دهیم، تعداد موافقان به ۲۵۰ نفر رسید. بنابراین این موضوع نشان می‌دهد که نماینده مجلس با اختیار، اقدام به امضای این طرح نکرد بلکه این امر نشان‌دهنده تحت فشار بودن آن نمایندگان است. چرا باید طوری عمل کنیم که نماینده به جای گرفتن حق مردم، استقلال خود را از دست بدهد. بنابراین چون این گونه اقدامات، استقلال مجلس را برهم می‌زند برخی معتقدند که اگر امور طبق روال باشد هیچ مشکلی ایجاد نخواهد شد. اینکه نماینده در موافقت و مخالفت باوزار سخن می‌گوید بسیار مطلوب است. شخص بنده درباره تعدادی از وزرا در موافقت و مخالفت صحبت کردم و با نظری نداشتم مانند وزیر آموزش و پرورش که شدیداً مخالف بوده و مجلس هم کمک کرد. بر برخی نمایندگان در صورت نادرست جلوه داده شدن نظرشان در برخی رسانه‌ها افراد، اظهار نظر نمی‌کنند.» وی ادامه داد: «ما نباید اظهار نظر علنی را از نمایندگان سلب کنیم. نماینده به عنوان وکیل مردم در این جایگاه قرار گرفته است، نباید به نحوی عمل کند که از حق مردم دفاع نشود و نتواند مدعای واقعی مردم را مطرح کند. دلیل رای‌نیاوردن طرح نیز همین موضوع است. ما در کمیسیون آیین‌نامه داخلی، طی چند جلسه نیز گذشته، به صورت چند شفافیت، این طرح را بررسی کردیم تا این بر چند هفته آینده در مجلس مطرح شود. رسانه‌ها باید افراد سوءاستفاده‌گر را افراد واقع‌بین جدا کنند. وی افزود: این‌شاه… که بتوانیم اصلاحاتی انجام داده و از آن حالت شماری خارج کنیم، هیأت‌رئیس مجلس نیز باید در این امر یاری دهد تا این مدعایه برطرف شود.مجلس مبلغ عموم مردم را در نظر می‌گیرد و به مسائل عموم جامعه رسیدگی می‌کند. مجلسی که در جامعه مورد حمله قرار بگیرد، دیگر مجلس نیست.» این نماینده مجلس تصریح کرد: مردم به دنبال طرح شفافیت نیستند.من همیشه معتدل بودم و با همه ارتباط دارم.باید روی این موضوع حساس بود زیرا مردم به تعبیری به دنبال برگردن شکم خود و رفع نیازهای اولیه خود مانند تغذیه هستند. بنده به توفیق نمی‌بخشم برای همه مشکلات اسلام و مسلمانان را حل کنم و پاسخگو باشم. بنده در حد توان در حوزه انتخاباتی‌ام کار کرده و موفق مردم را رعایت کرده‌ام در مجلس نیز روزانه، دو سه بار برای دفاع از حقوق مردم پشت تریبون می‌روم. این وظیفه یک نماینده در جایگاه نظارت و قانون‌گذاری است. هیچ‌گاه سعی نکردم غیر کارشناسی اظهار نظر کنم.

▶ **آشنای شفافیت از مجلس باشد**

حجت‌الاسلام حسن نوروزی نایب‌رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس با اشاره به نهایی شدن طرح شفافیت آرای نمایندگان در کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس گفت: این طرح در دستور کار پارلمان قرار دارد و در روزهای آینده در صحن پارلمان بررسی خواهد شد. وی بیان اینکه شفافیت را باید از مجلس شروع کنیم، ادامه داد: انقلاب اسلامی ایران براساس شفافیت زاینده شده و چه اشکالی دارد که نمایندگان آرای خود را به صورت شفاف اعلام کنند تا مردم بدانند، موکلان آنها بدانند در مجلس چه رفتار و عملکردی داشته‌اند.نماینده روابط کریم در مجلس تصریح کرد: عملکرد مالی خود و خانواده نمایندگان باید به صورت شفاف در اختیار مردم قرار گیرد تا آنها بدانند چه‌فردی را به مجلس فرستاده‌اند تا کارهای آنها را پیگیری کند. نایب‌رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس با اعلام اینکه رئیس مجلس نیز به دنبال ایجاد شفافیت در قوه مقننه است و به‌جد پای کار تصویب طرح ارائه شده برای این منظور است، عنوان کرد: با بحث‌هایی که میان نمایندگان انجام شده قطعاً طرحی که در دستور کار قرار گرفته در مجلس رای می‌آورد و شفافیت از مجلس آغاز خواهد شد. نوروزی با تأکید بر اینکه این طرح موجب می‌شود که عملکرد مجلس و مردمی بودن آن ارتقا یابد، اظهار داشت: اگر مجلس و نمایندگان شفافیت را از خود شروع کنند حتماً سایر دستگاه‌ها به‌ویژه قوای مجریه و قضائیه نیز شفاف‌تر از گذشته عملکرد خود را در اختیار مردم قرار خواهند داد. وی بیان اینکه موضوع شفافیت در کوتاهمدت و بلندمدت اثر مثبتی برای کشور دارد، گفت: طرح شفافیت آرای نمایندگان نحوه تصمیم‌گیری در دستگاه‌ها را به خوبی روشن می‌کند و دولت و شورای عالی قضایی می‌توانند به جز بخشی که به لحاظ امنیتی ملاحت‌طلبانه، مکمل شفافیت عملکرد مجلس شورای اسلامی شوند.

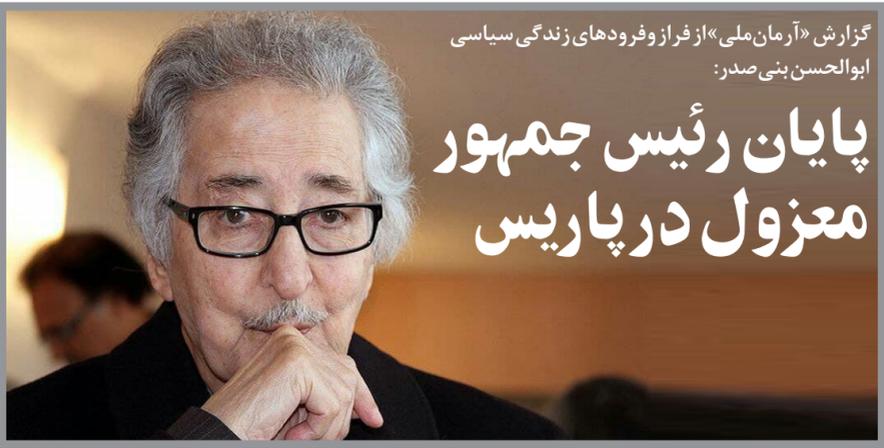
سال چهارم

شماره ۱۱۲۷

۰۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ / ۱۵ اکتبر ۲۰۲۱

گزارش «آرمان ملی» از فراز وفروده‌های زندگی سیاسی ابوالحسن بنی‌صدر:

پایان رئیس‌جمهور معزول در پاریس

آرمان ملی – حمید شجاعی: روزگار برخی سیاسیون به چشم برهم زدن می‌گذرد و فاصله برخی محبوبیت و منفوریت و خدمت و خیانت برایشان مثل مو باریک است. ابوالحسن بنی‌صدر نخستین رئیس‌جمهور ایران بود که ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ با هوپمای حامل رهبر انقلاب از فرانسه به ایران آمد، یک سال بعد در پنجم بهمن ۱۳۵۸ رئیس‌جمهور شد، سی‌ام همان ماه به فرماندهی کل قوا منصوب شد، ۲۰ خرداد ۱۳۶۰ از فرماندهی کل قوا برکنار شد، سی و یکم همان ماه کفایت سیاسی‌اش در مجلس رد شد و یک روز بعد، از پست ریاست‌جمهوری عزل شد. پس از آن نیز به فعالیت علیه نظام روی آورد و به دامن منافعین در فرانسه پناه برد. پان کار بنی‌صدر نیز روز گذشته در ۸۸ سالگی رقم خورد که در بیمارستان سالپتریه پاریس درگذشت.

▶ **از هواییمای انقلاب تا ریاست‌جمهوری**

سیاستمداران بسیاری در سال‌های منتهی به انقلاب اسلامی در کنار امام و انقلاب حضور داشتند و حتی شاید بتوان آنها را در آن زمان در صف اول یاران امام (ره) نیز قرار داد اما هر چه زمان گذشت و انقلاب به پیش رفت آنها که نیتی جز آنچه‌امام(ره) در سر داشتند به‌انحای مختلف رفتند و آنها که با امام و تفکراتش همراه بودند ماندند. در میان چهره‌ها و فعالان سیاسی اوایل انقلاب سیدابوالحسن بنی‌صدر یکی از معدود غیر روحانیونی بود که با هواییمای انقلاب همراه امام(ره) به تهران آمد. چهره‌ای که دلیل علاقه به دکتر مصدق به جبهه ملی گرایش

«آرمان ملی» از فضای سیاسی اخیر و رفع حصرها گزارش می‌کند:

تنگ نظری بی‌حد و «حصر»

◀ **سیدمحمد علی ابطحی می‌گوید: دلواپسان در واکنش به رفع حصر خانم زهرا رهنورد و پیش‌تر، مهدی کروبی دایه مهربان تر از مادر نشوند؛ از قضا، جوسازی‌های این جماعت، همین امر را ثابت کرد**

آرمان ملی – مطهره شفیعی: این روزها به‌نظر می‌رسد فضای سیاسی کشور دچار تغییراتی شده‌است. شاید این تغییرات در گذشته رخ داده و اکنون شاهد ظهور و بروز آنها هستیم. پس از انتخابات سال ۸۸ و اعتراضات صورت گرفته برهم‌حسین موسوی و کروبی و زهرا رهنورد و فاطمه کروبی از اوایل اسفند ۱۳۸۹ در خانه هم‌زمان با این افراد در حبس قرار گرفت، از اواخر اردیبهشت ۱۳۹۰ در وضعیت رفع حصر موقت و پس از آن در وضعیت آزادی کامل قرار گرفته‌است. سخنرانی اخیر کروبی هم نشان داد شرایط او با گذشته متفاوت است. دیروز سیدمحمدعلی ابطحی معاون پارلمانی دولت اصلاحات درباره وضعیت موسوی در حصر هم اضافه کرد: «هاموران امنیتی پیش‌تر به بنده گفته بودند که همه این شرایطی که برای آقای کروبی فراهم شده‌است برای آقای موسوی هم مهیاست و حتی گذشته خانم رهنورد حصر نیستند اما خود این بزرگواران تمایلی به تن دادن به این رفع حصر نصف و نیمه ندارند.» پیش از او هم در اردیبهشت ۹۷ ایسنا نوشت: «یک عضو حزب اعتماد ملی مدعی است

که حصر زهرا رهنورد رفع شده‌است. اسماعیل دوستی گفته‌است: «با توجه به اینکه مشکل خانم رهنورد حل شده و از حصر بیرون آمده‌اند، رفت‌وآمد ایشان عادی شده و می‌توانند بروند و بیایند. بر همین اساس به نظر من رفع حصر روه بهبود است.» وقتی از دوستی سوال شد: «با توجه به اینکه دختران خانم رهنورد، دختر عادی شده‌اند و با تکذیب خبرها در هتورند، در این باره اطمینان دارید؟» چنین پاسخ داد که: «بله، در این خصوص اطمینان دارم.»

خبرنگار برای اطمینان بیشتر عنوان کرده که بدون محافظ می‌توانند رفت‌وآمد کنند؟

بسیار داشت اما از همان ابتدا به جهت گرایشاتش که چندان با روحانیون سازگار نبود انقلابیون او را بر نمی‌تابیدند. هر چند که به ادعای برخی رابطه او با امام (ره) فارغ از رابطه‌اش با بسیاری از روحانیون و انقلابی‌ها بود. گرچه در اواخر کارش امام را نیز چندان بر نمی‌تابید و همین امر نیز باعث جدا شدن وی از امام و انقلاب شد. بنی‌صدر پس از ورود به ایران در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ و برگزاری جلسات سخنرانی در دانشگاه صنعتی شریف با حکم امام (ره) تا پایان مأموریت شورا عفو شورای انقلاب اسلامی شد و مدتی بعد به معاون وزیر اقتصاد و دارایی انتخاب شد اما در پی استعفاى دسته جمعی دولت موقت مهدی کروبی، بنی‌صدر به سمت وزیر اقتصاد و دارایی منصوب شد. این در حالی بود که بنی‌صدر به عضویت در شورای انقلاب یا حتی جایگاه وزارت اقتصاد راضی نبود و به همین جهت بود که پس از قبول استعفاى دولت موقت از سوی امام و مسئولیت برگزاری انتخابات، ریاست‌جمهوری توسط شورای انقلاب بنی‌صدر نیز هوس ریاست‌جمهوری کرد و در میان ثبت‌نام کنندگان به نام‌پرسی پرداخت تا رسماً کاندیدای ریاست‌جمهوری شود. چندی هم نگذشت که پس از تأیید و رد ثبت‌نام کنندگان و برگزاری انتخابات، بنی‌صدر با ۱۱ میلیون رای و کسب ۷۶درصد آراء به ریاست‌جمهوری رسید. اما چند ماهی نگذشت که اختلافات وی با سایر نهادهای انقلابی آشکارتر شد. از مهم‌ترین دلایل این اختلافات نیز مخالفت وی با حضور روحانیون در سمت‌های اجرایی بود و آنکه وی چندان ارتباط مناسبی نیز با مجلس

وزارخانه‌های بدون وزیر، اعتراض به مصوبات هیئت سه‌فقره حل اختلاف و… از جمله مسائلی بود که در طرح پیشنهادی نمایندگان برای عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر آمده بود و در نهایت با وجود برخی مخالفت‌ها پس از ۱۱ روز در ۳۱ خرداد ماه همان سال با ۱۷۷ رای موافق رای به عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهور داد تا نخستین رئیس‌جمهور ایران از سمت خود عزل شده و کنار برود. پس از عزل بنی‌صدر امام در پیامی بیان کردند: «بسیار متأسفم از اینکه کوشش کردم که در این دوره اول جمهوری اسلامی این طور مسائل پیش نیاید و این طور عزل و نصب‌ها نشود؛ لکن با کمال کوششی که کردم اینها نتوانستند بفهمند. من با زبان‌های مختلف آنها را دعوت کردم به اینکه رها کنند این راهی را که در پیش دارند و با ملت ایران این طور نکنند.» «من الان هم نصیحت می‌کنم آقای بنی‌صدر را به اینکه مبادا در دام این گرگ‌هایی که در خارج کشور نشسته‌ند و کمین کردند بفتیدو این آبرویی که از دست دادید بدتر بشود.» البته این پایان کار بنی‌صدر نبود. چرا که بعد از عزل وی از همه‌مناصب سیاسی در نظام جمهوری اسلامی ایران تنها گروهی که پذیرای او بود، سازمان مجاهدین خلق بود. اعضای این سازمان در زمستان ۱۳۶۰ در اعتراض به عزل بنی‌صدر دست به تظاهرات خیابانی زدند و خواستار سرنگونی حکومت نوپای سیاسی ایران شدند. پس از واقعه هفتم تیر و بمب‌گذاری مقرر حصر جمهوری اسلامی و آیت‌ا… دکتر سیدمحمد حسینی بهشتی، بنی‌صدر به صورت علنی وارد مبارزه مسلحانه با نظام شد و چند روز پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و پیروزی محمدعلی رجایی، همراه با مسعود رجوی با همسر میلرین نیز که از سوی وی معرفی شدند مورد تأیید مجلس قرار نگرفتند تا کمیته مشترکی میان مجلس و دولت محمدعلی رجایی را به‌برغم مخالفت بنی‌صدر به سرانجام بریزند. با این حال ارتباطات بنی‌صدر با سازمان منافقین و مسعود رجوی، گرایش به آنها و عدم عملکرد درست در زمان جنگ مقدمات عدم کفایت سیاسی وی از سوی مجلس را رقم زد.

▶ **عزل تا سقوط**

عملکرد بنی‌صدر در دوران ریاست‌جمهوری چندان ناموفق و خودسرانه بود که سرانجام مجلس در ۲۰ خرداد ۱۳۶۰ فرایند بررسی کفایت سیاسی رئیس‌جمهور را در غیاب بنی‌صدر انجام داد. تحولات متعدد و مکرر وی از قانون اساسی و وظایف قانونی به‌خصوص عملکرد چندماهه اخیر وی که منظور از آن عدم امضای مصوبات مجلس، مخالفت و انتحای وزیر برای چند وزارت‌خانه، مخالفت با سرپرستی

راه عمومی و افزایش و جایگاه ایران را ارتقا دهد، ایشان نیز در گفته‌های خود در این جلسه به این موارد اشاره و تأکید داشتند.»

و این سایت سپس به تخریب اظهارنظر سیاسیون و مردم عادی در تشویق سخنرانی کروبی پرداخت. نکته جالب آنجاست که برخی سایت‌های دلواپس که تخریب اصلاح‌طلبان را موفقیت‌کارنامه خود می‌دانند به‌صورت بچگانه سعی در اختلاف‌افکنی کردند به نحوی که خود را دلسوز کروبی نشان داده و به انتقاد از پاک‌کنش اصلاح‌طلبان از سخنرانی او پرداختند. یکی از این سایت‌ها نوشت: «پس از انتشار فیلم سخنرانی شیخ فتنه، شبکه‌های اجتماعی تبدیل به محلی برای ترور شخصیت این شیخ فتنه‌گر شد. برخی او را فردی ساده‌لوح و خام‌خاونداند و برخی دیگر اعلام کرده‌اند که دبیر کل سابق حزب اعتماد ملی نیست. یکی از این سایت‌ها نوشت: «پس از انتشار سایت در ادامه آورده است: «روزگار عجیبی است! میلیشیای جنگ خیابانی که کروبی را روی‌شانه گذاشته و در خیابان می‌گرداند، حالا اگر دستش به رهبر آشوب‌ها برسد؛ مشخص نیست با او چه کرده و چه نروشتی در انتظار او است. رضا جلالی‌ان از اعضای گروهک آمریکایی ملی – مذهبی آن‌قدر از شیخ سخنرانی عصبانی شده‌است که به سخام‌نویز ار گان رسمی حامی کروبی (با حمایت مالی شیوخ امرات)ی گفته است: با آقای کروبی باید مراقب باشند پوست خربزه تبدیل شدن به عکس‌العمل نسبت به برخی برخورد‌های تند و احساسی عکس‌العملی اخیر علیه ایشان؛ زیر پایشان نرود و همچنان مشکل اصلی ایران را فراموش نکند!» دلواپسان که استراتژی تخریبی خود را تغییر داده و ایجاد شکاف در جریان اصلاحات را به‌عنوان اصل رسیدن به اهداف انتخاب کرده‌اند در مورد دیگری نوشتند: «به زبان آوردن ادعای اصلاحات ساختاری از سوی کروبی باعث شده است که هواداران سابقش او را بیمار خطاب کنند، یکی از مشاوران سابق شیخ اصلاحات گفته است که کروبی سندروم استکپلم گرفته‌است و نمی‌داند که چه می‌گوید. هر چند که مار‌های هفت‌خط سیاسی آگاهانه عمل کرده و به صحنه آمدن آنها اتفاقی نیست. این روزها اصلاح‌طلبان در بستر احضار افتاده و حتی نتوانسته‌اند که ۲ میلیون رای در انتخابات کسب کنند؛ این وضعیت نشان‌دهنده اصلاحات را آشفته کرده‌است. اصلاح‌طلبان از یک‌سو کارنامه بی‌ستاورد روحانی روی دستشان مانده و از سوی دیگر اعتماد بدنه اجتماعی خود را از دست داده‌اند. این گروه گمان می‌کند که می‌تواند با کارت فتنه سبز دوباره جان گرفته و شرایط را در آینده به سود خود تغییر دهد.»

زنان در طول تاریخ نشان دادند از توانایی و اندیشه برابر و شاید بعضاً بیشتر از مردان بر خوردار هستند نمی‌توان با اتهام بی‌خردی یا بی‌تجربگی آنها را از عرصه حذف کارما در برخی هنوز زن را جنس دومی می‌دانند که باید در صف پایانی فعالیت و اثرگذاری باشد از جمله حجت‌الاسلام غلام‌رضا مصباحی‌مقدم که می‌گوید: «مجمع جای افراد پخته و باتجربه سطوح عالی مدیریت است، خب ما از خانم‌ها چنین شخصیت‌هایی به این سوابق را نداریم، من احتمال می‌دهم که این مساله از این بابت باشد و گرنه این‌طور نیست که منعی برای حضور خانم‌ها در مجمع تشخیص باشد.» این ادعا در حالی است که اشرف بر جردی مشاور و عضو کمیته زنان و جوانان مجمع تشخیص مصلحت نظام از ۱۳۷۶ تا کنون، عضو کمیته شورا‌های کمیسیون سیاسی – دفاعی امنیتی مجمع تشخیص مصلحت نظام از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۲ و عضو کمیته شورا‌ها و مدیریت محلی مجمع تشخیص مصلحت نظام از ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۲ بوده است.

آرمان ملی

سیاست ۳

گفت‌وگو

دیاکو حسینین در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

تاخیر در مذاکرات به زیان ایران تمام‌شد

▶ ایران اعمدانه وقت‌کشی نمی‌کند

▶ دولت در حال مرور جزئیات مذاکرات گذشته‌است

آرمان ملی – علیرضا پورحسین: بیش از دو ماه از روی کار آمدن دولت سیزدهم در ایران می‌گذرد و برخلاف انتظارات، ایران هنوز به مذاکرات احیای برجام در عین بازنگشته و همین امر سولات زیادی را در آذهان عمومی ایجاد کرده‌است. تأکید چند باره مسئولان ایران بر بازگشت به پای میز مذاکرات سبب شد تا این نظریه که ایران دیگر مذاکره نخواهد کرد، از بین برود و این مساله مطرح شود که ایران قصد دارد با اندکی تغییر نسبت به ماه‌های گذشته به مذاکرات احیای برجام بازگردد. در ورای این مساله، سوال اصلی که شاید هم‌اکنون مطرح شود، این است که آیا گذر روزها به نفع ایران است و یا می‌تواند به ضرر کشور تمام‌شود. مساله‌ای که با نگاه به جامعه می‌توان دریافت که حداقل مردم از تاخیر در رفع تحریم‌ها به شدت متضرر می‌شوند و هر روز زندگی کردن برای آنها سخت‌تر می‌شود. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» عرصه‌ها نیز گرفته و برخی دشمنان ایران تصور می‌کنند به علت ایجاد این تنگنا می‌توانند در عرصه ژئوپلیتیک نیز برای ایران محدودیت‌های بیشتری ایجاد کنند و به همین علت شاهد هستیم که مناقشات در جنوب، شرق و شمال کشورمان آغاز می‌شود. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وگویی با دیاکو حسینین، تحلیلگر ارشد مسائل سیاست خارجی داشته‌است که در ادامه می‌خوانید.

▶ **گذر زمان و عدم بازگشت ایران به مذاکرات احیای برجام، به نفع کشور است یا می‌تواند منجر به اتفاقات ناخوشایندی شود؟**

ایران تا به امروز به این علت به مذاکرات احیای برجام بازنگشته‌است که در وهله اول انتخابات برگزار شده دولت تغییر کرده‌است. در وهله بعد در شیوه مذاکرات و درخصوص برخی بنده‌های مهم، رسد که دولت سیزدهم و دستگاه دیپلماسی قصد دارد تغییرات جزئی به‌وجود آورد که این نیز زمان خاص خود را نیاز دارد. همین امر که نیم جدید مذاکره‌کننده از رونه ۶ دور گذشته مذاکرات احیای برجام نیز مطرح شود، خود زمان زیادی نیاز دارد. آنچه تا به امروز رقم خورده، کاملاً طبیعی است و ایران مشخصاً اعمدانه وقت‌کشی نمی‌کند. اینکه بعضی‌ها بر این باور هستند که ایران پندبندل پیشرفت‌های بیشتر هسته‌ای است و به همین علت به مذاکرات احیای برجام، بازمی‌گردد، نمی‌تواند صحت داشته‌باشد. ایران از این طریق نمی‌خواهد امر‌های چانه‌زنی بیشتری به دست آورد و صرفاً در حال طی کردن روند معمول است. دولت در حال مرور جزئیات مذاکرات گذشته‌است و قصد دارد از مذاکرات را به شکلی درآورد که متناسب با رویکرد دولت سیزدهم‌است. احتمالاً تغییرات در رویه مذاکراتی که در دور هفتم مذاکرات احیای برجام به وضوح می‌توان مشاهده کرد. به‌رغم اینکه سایر کشورها عجله دارند که هر چه سریع‌تر مذاکرات آغاز شود، به نظر می‌رسد ایران نباید تحت‌تاثیر قرار گیرد و باید طبق اصول به روند دیپلماتیک خود ادامه دهد.

انتخابات اخیر در اطراف مرزهای ایران، برای اعمال فشار به ایران در راستای بازگشت به میز مذاکرات است؟

اگر روند بازگشت به مذاکرات طولانی شود می‌تواند منجر به افزایش فشار علیه ایران شود. امروز نیز شاهد هستیم که میان غربی‌ها اتفاق نظر و اتحاد علیه ایران و به‌نامه هسته‌ای‌اش به وجود آمده‌است. این روند اگر تداوم یابد، مواضع ۴+۱ به مواضع آمریکا نزدیک می‌کند و بر ایران فشار بیشتری وارد خواهد کرد. در آینده ممکن است این اتفاق رخ دهد و برای اجتناب از این مساله، مسئولان ایرانی باید مکرراً علت تاخیر در ورود به مذاکرات را به طرف‌های غربی بگویند تا سوءتفاهم ایجاد نشود. باید ایران شفاف عمل کند و به صراحت بگوید که نیت دیگری ندارد تا فشار علیه ایران بیشتر نشود. دیپلماسی عمومی ما باید به این مساله توجه کند. در همین راستا عیبد می‌توزی می‌رسد که آمریکا با هدف بازگرداندن ایران به میز مذاکره تنش برای مثال در قفقاز ایجاد کرده‌باشد. ایران تنش‌های مختلفی با همسایگان دارد که برخی از آنها‌فارغ از مساله آمریکاست و بزنگاه‌های خاصی، تشدید می‌شوند. تنش‌های مرزی قفقاز نیز یکی از این مسائل است. آغاز تذکردن مذاکرات مشخصاً نظرات کشورهایی را که امروز درخصوص ایران اختلاف‌نظر دارند، به یکدیگر نزدیک‌تر می‌کند و این کار را برای ایران سخت می‌کند.

بیش از دو ماه از آغاز به کار دولت سیزدهم می‌گذرد، آیا دولت سیزدهم در حوزه سیاست خارجی مسیر درستی را طی می‌کند؟

سیاست خارجی دولت سیزدهم پس از ۶‌ماه نمایان می‌شود زیرا هنوز به نظر می‌رسد افراد مورد نظر خود را در مناصب دستگاه دیپلماسی به صورت کامل تعیین نکرده‌است. تا به امروز مواضع دولت سیزدهم درخصوص سیاست خارجی صرفاً در سخنرانی‌ها شنیده شده و اطلاعات دیگری وجود ندارد و همین امر نشان می‌دهد که دولت به زمان بیشتری نیاز دارد. در مجموع باید دیپلماسی عمومی دولت سیزدهم فعال‌تر باشد و مواضع شفاف‌تری را اتخاذ کنند. دولت سیزدهم باید با اطلاع‌رسانی، افکار عمومی را درخصوص اقداماتی که در عرصه سیاست خارجی انجام می‌دهد و ضرورت انجام این اقدامات، آگاه کند. دولت باید بدون ترس، از نقاط قوت دولت استفاده کند و دوازدهم در عرصه سیاست خارجی بهره‌جوید و به‌واسطه این اقدام می‌تواند ضعف‌های گذشته را نیز کشف کند و از این دست‌های امنیتی که در دولت گذشته، بر خورد‌های کشور در عرصه دیپلماسی عمومی بسیار حرف‌های بود و دولت سیزدهم می‌تواند از این عرصه بهره‌گیرد. مقلوه دیپلماسی منطقه‌ای و در اولویت قرار گرفتن آن از سوی دولت جدید هنوز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. دولت سیزدهم باید به صورت شفاف اعلام کند که به چه شکلی می‌خواهد روابط خود را با کشورهای همسایه بهبود بخشد. امروز دولت می‌تواند با اتکا به مکانیزم‌های خاص و انتشار اسناد راهبردی، ایجاد مبهم سیاست خارجی را شفاف کند و مردم را در جریان آنها قرار دهد تا امور تسهیل شود و به راحتی بتوان تصمیم‌گیری کرد.